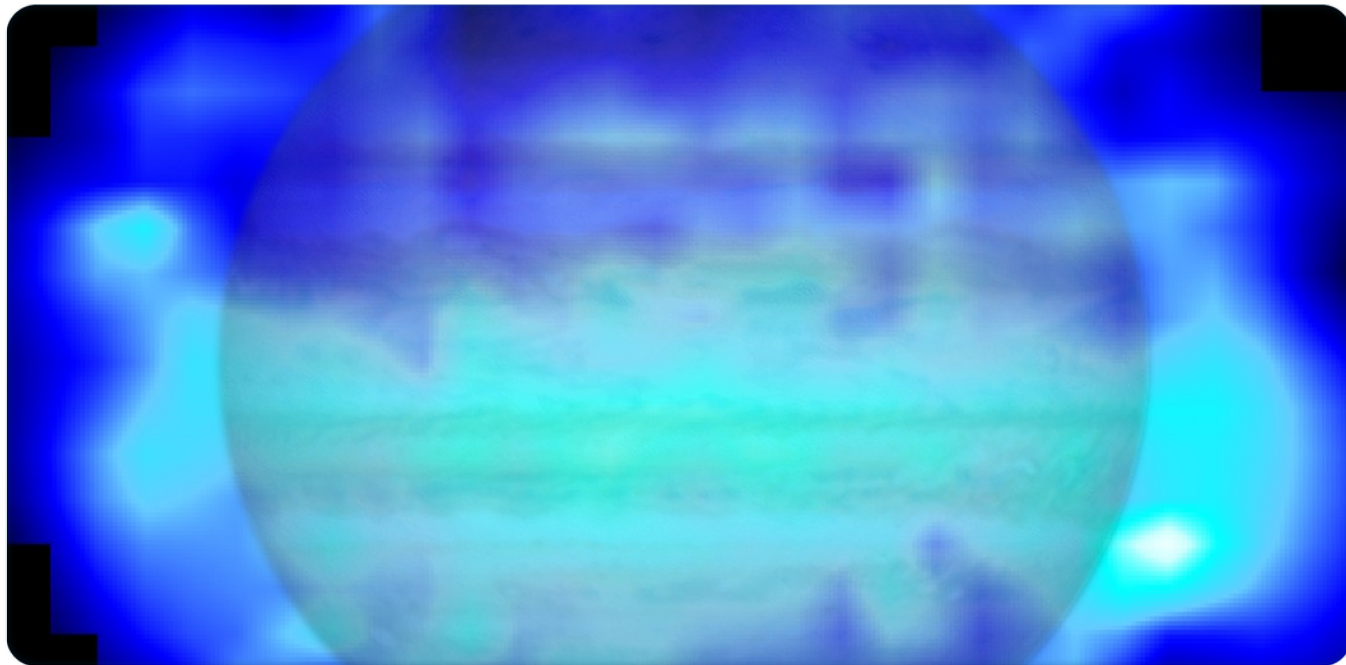

Komet je pljusknil v Jupiter

Jupiter je plinast orjak in največji planet v našem osončju. Vsebuje 70% skupne mase vseh planetov. Ko so znanstveniki naredili Jupitru vzdevek plinasti orjak, niso pretiravali – če bi s padalom skočili na Jupiter, ne bi nikoli zadeli ob trdna tla. Več deset tisoč kilometrov bi padali skozi planetovo gosto, nevihtno atmosfero preden bi prišli do planetove verjetno najbolj čudne značilnosti: do 40.000 km globokega oceana eksotične tekočine!

A ta čudna juha, večinoma iz vodika, ni edini "ocean" na Jupitru. Ta slika prikazuje karto vode v planetovi atmosferi! Karto so naredili astronomi, ki so nedavno odkrili, da je skoraj vsa voda prišla tja od zunaj – prinesel jo je komet Shoemaker-Levy 9, ki se je zaletel v planet leta 1994. Trk je bil spektakularen! Ko je ledeni komet strmoglavil v Jupitrovo gosto, plinasto atmosfero je naredil velikansko temno pego, veliko 6.000 km, ki jo lahko jasno vidite, kako kazi planetovo površje na sliki 2. To pa ni edina stvar, ki jo je za sabo pustil Shoemaker-Levy 9; večina kometov ima v svojih jedrih velike količine ledu in tale ni bil nič drugačen.

Astronomi so s pomočjo vesoljskega teleskopa Herschel naredili novo 3-dimenzionalno karto vode na Jupitru – moder oblak, ki obdaja planet na zgornji sliki je voda. Obstoj vode na Jupitru ni veliko presenečenje, toda karta prikazuje, da se večina vode nahaja na planetovi južni polobli. To je za astronome zelo zanimivo, ker če bi voda prišla iz medplanetarnega prahu, bi pričakovali, da je enakomerno razporejena po planetu. Ta čudna porazdelitev pa dovoljuje le en zaključek: voda je bila pošiljka, ki jo je prinesel Shoemaker-Levy 9!

COOL FACT

V središču Jupitra verjetno preži trdno jedro, ki ima okoli 10-krat več mase kot Zemlja, toda visok pritisk in vročina bi vas na poti do tja ustavila. Razmere v jedru Jupitra so okrutne, temperature so višje kot na površju Sonca, pritisk pa je do okrog 40 milijonkrat višji od zračnega tlaka na Zemlji!

